

Sygn. akt

III AUa 960/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 stycznia 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocylowska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **9 stycznia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **5 czerwca 2013 r.** sygn. akt **III U 476/13**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 960/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 stycznia 2014r.

Decyzją z dnia 19 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w oparciu o art. 151 § 1 pkt 1 kpa odmówił uchylenia decyzji z dnia 3 października 2011 r. w części,

w jakiej ta decyzja zawieszala na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r., o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury W. O. od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

W uzasadnieniu ZUS powołując się na art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012r., okresu zawieszenia emerytury, albowiem Trybunał Konstytucyjny nie wskazał, ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy prawnej wymienionych w tym wyroku przepisów.

W. O. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i domagając się wypłaty przedmiotowego świadczenia od dnia 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. wskazując na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. o sygn. akt K 2/12.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że w treści orzeczenia Trybunał nie wskazał na możliwość jego wstecznego zastosowania i powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z 5 czerwca 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał W. O. prawo do emerytury od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012r.

Sąd wskazał, że W. O. ur. (...) nabyła prawo do emerytury od 1 grudnia 2010r. , decyzją wydaną przez ZUS Oddział w R. z dnia 30 grudnia 2010r. Jednocześnie decyzją z dnia 31 grudnia 2010r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury od 1 lutego 2011r, tj. od miesiąca, w którym odwołująca się ukończyła 60 lat.

Decyzją z dnia 3 października 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r., o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726) wstrzymał wypłatę emerytury od 1 października 2011r. Argumentując podał, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, ponieważ odwołująca się kontynuuje zatrudnienie. Jednocześnie pouczył, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Od wymienionej decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania i decyzja uprawomocniła się.

W dniu 3 grudnia 2012r. odwołująca powołując się na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. o sygn. K 2/12 domagała się wypłaty jej świadczenia z wyrównaniem od daty wstrzymania wypłaty emerytury.

W wyniku rozpoznania tego wniosku Zakład wydał zaskarżoną w przedmiotowym postępowaniu decyzję.

Dalej Sąd wskazał, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt: K 2/12 orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726), w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. Natomiast art. 103a powołanej ustawy pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Dalej Sąd wskazał, że orzeczenie to wywiera skutki nie tylko na przyszłość, bowiem Konstytucja RP samodzielnie określa granice retroaktywności orzeczeń w art.190 ust. 3 przewidując możliwość zmiany orzeczenia, decyzji lub innego rozstrzygnięcia (w wyniku wznowienia postępowania lub innego odpowiedniego trybu przewidywanego ustawą). Przywołując szeroko orzecznictwo sądów powszechnych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że wyrok Trybunału ma moc wsteczną, w związku z czym skoro przepis który był podstawą uprzedniej decyzji utracił już moc obowiązującą i nie jest możliwe jego zastosowania w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu I instancji, należało na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienić zaskarżoną decyzję ZUS Oddziału w R..

Wyrok powyższy apelacją zaskarżył pozwany organ rentowy zarzucając naruszenie art. 190 Konstytucji poprzez przyjęcie, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. sygn. akt K 2/12 ogłoszone w Dz. U. w dniu 22 listopada 2012r. odnosi skutek prawny z mocą wsteczną i uzasadnia podjęcie wypłaty świadczenia za okres sprzed jego ogłoszenia - od dnia 1 października 2011r. pomimo, że orzeczenie to nie zawiera takiego stwierdzenia, a więc powinno mieć zastosowanie do sytuacji powstałych po jego publikacji,

- naruszenie przepisów art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji o zawieszeniu wypłaty emerytury, poprzez przyjęcie, że – pomimo, iż organ rentowy działał wówczas zgodnie ze stanowionym prawem i trafnie uznał, że wypłata emerytury nie przysługuje wnioskodawczyni w związku z nie rozwiązaniem stosunku pracy z pracodawcą, u którego wnioskodawczyni była zatrudniona przed uzyskaniem emerytury – wypłata tego świadczenia przysługuje w/w także za okres, w którym przepisy te funkcjonowały w obrocie prawnym.

W apelacji sformułował wniosek o zmianę wyroku w całości poprzez oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy nie zgodził się ze stanowiskiem Sądu, co do daty, od której zdaniem Sądu, ww. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wywołuje skutki prawne w tej sprawie.

W ocenie ZUS z treści art. 190 Konstytucji wynika, iż co do zasady orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego obowiązują od dnia ich ogłoszenia w publikatorze, w którym został ogłoszony akt prawny uznany następnie takim orzeczeniem Trybunału za niezgodny z Konstytucją. Na uzasadnienie tego poglądu przywołał orzeczenia Sądu Najwyższego.

Sąd II instancji zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona.

Wbrew podniesionym w niej zarzutom i przytoczonym na ich uzasadnienie twierdzeniom wyrok Sądu Okręgowego jest wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu, a w sprawie nie występują przesłanki zaskarżenia mogące wyrok ten wzruszyć, w szczególności te które ze względu na zapis zawarty w art. 378 kpc - Sąd II instancji ma na uwadze z urzędu.

Stan faktyczny sprawy jest niesporny między stronami. Kwestią która w sprawie wymaga jednoznacznego przesądzenia, jest odpowiedź na pytanie, czy uznany za niekonstytucyjny przepis traci moc obowiązującą jedynie na przyszłość, czy też stosowany być powinien do stanów faktycznych powstałych przed datą jego ogłoszenia.

Rozstrzygając tę sporną kwestię, Sąd I instancji w sposób zdecydowany wypowiedział się za drugą opcją przywołując obszerną motywację na jej poparcie. Prezentowane stanowisko znalazło wyraz w zaskarżonym wyroku.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje powyższe rozstrzygnięcie, jak również przywołaną na jego poparcie argumentację.

Wypadnie zatem jedynie powtórzyć za Sądem I instancji, że Trybunał Konstytucyjny, w wyroku wydanym 13 listopada 2012 r. do sygn. K 2/12 opublikowanym w Dzienniku Ustaw 22 listopada 2012r. pod poz. 1285, orzekł, że art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257 poz. 1726 oraz z 2011r. nr 191, poz. 1707) w związku z art. 103 a ustawy z 17 grudnia 1998r, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227, z 2010r. nr 40 poz.224, nr 134, poz. 903, nr 205 poz. 1365, nr 238 poz. 1578 i nr 257 poz. 1726, z 2011r. nr 75 poz.398, nr 149, poz.887, nr 168 poz. 1001, nr187 poz.1112 i nr 205 poz. 1203 oraz z 2012r. poz. 118 i 251) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010r.,w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Skoro zatem powyższym orzeczeniem została derogowana z porządku prawnego ta norma prawna, oznacza to, że sądy orzekające w sprawach, w których została ona zastosowana, obowiązane są do przywrócenia stanu sprzed wejścia jej w życie (vide: uzasadnienie wyroku SN z 24 kwietnia 2013r. II UK 299/12).

Odnosząc powyższe , do okoliczności w rozpoznawanej sprawie przyjdzie stwierdzić, że w świetle powołanego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, nie istnieje podstawa prawna w oparciu o którą organ rentowy zawiesił wypłatę, uprzednio przyznanego świadczenia emerytalnego W. O., od miesiąca października 2011 r.

W świetle wyżej naprowadzonych okoliczności, apelacja nie może odnieść pożądanego skutku, a to wobec braku podstaw zarówno faktycznych jak i prawnych do jej uwzględnienia, dlatego orzeczono jak w wyroku na podstawie art. 385 kpc.

(...)

1. (...)

2. (...)